

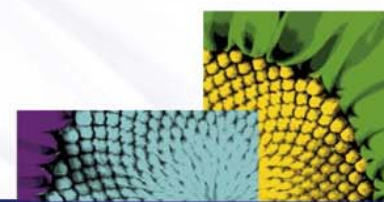
RCEC
19 nov. '08

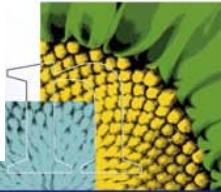
Helicon

O P L E I D I N G E N

Proeven van bekwaamheid
in het groene onderwijs

Helicon Opleidingen

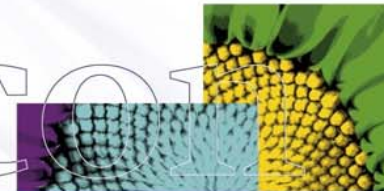
Helicon Opleidingen

Agrarisch OpleidingsCentrum (AOC)

- 8 MBO scholen   ± 6.500 deelnemers
- 4 VMBO scholen

Examensecretaris MBO Jan Jacobs

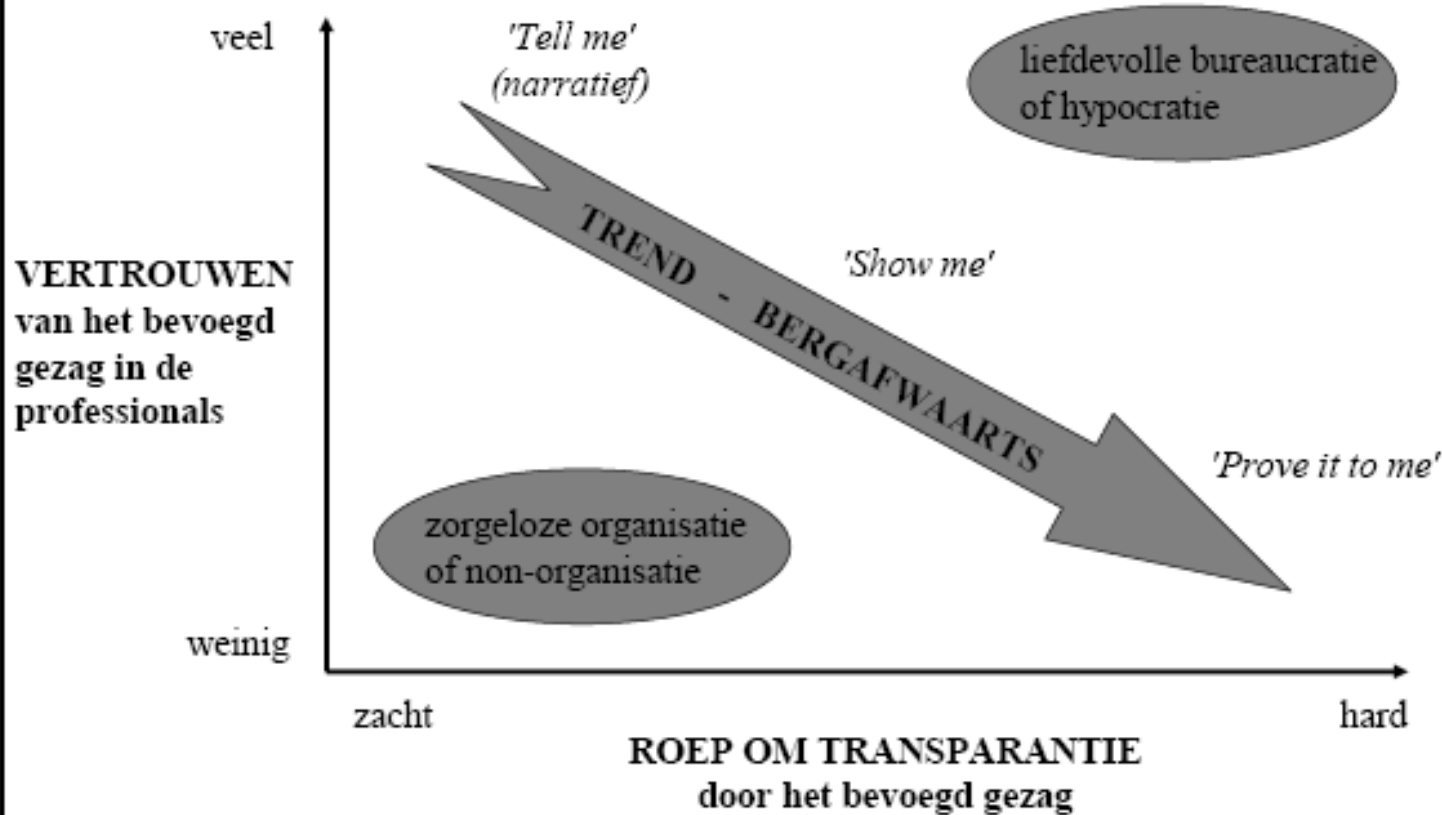
Examensystematiek Phoenix

Rond de eeuwwisseling

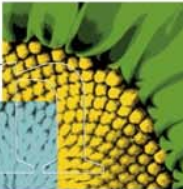
- Klachten over onderwijskwaliteit MBO:
  - ‘Ze kunnen niks meer ...’
  - ‘Vroeger ... vak ...’
  - Introductie competentie ter vervanging van kennis
  - Generatie Einstein
- Reputatieschade voor de docent (en de politieagent en ...)

**We gaan van een high-trust society naar een low-trust society,
en hoe minder vertrouwen, hoe harder de roep om transparantie**

Kwaliteitseisen

- Integraal kwaliteitsmanagementsysteem;
- Kengetallen dagelijks op orde;
- Verantwoording van gerealiseerde eindtermen in onderwijs en examen;
- Maatwerkoplossingen;
- BPV verbeteren;

- En de situatie in de klas?

Klant Verwachtingen

Leerlingen
Ouders
Bedrijven

Eisen

WEB
Inspectie
850 uur
BPV
kwaliteit

Verantwoordelijkheid
College van Bestuur
Raad van Toezicht

Management van middelen

Meting, analyse en verbetering

Intake

EVC
OER +
Studie-
gids

Primair Proces

ARES
Onderwijsvormgeving
BPV
Registratie

**P
H
O
E
N
I
X**

Klant Tevredenheid

Leerlingen
Ouders
Bedrijven

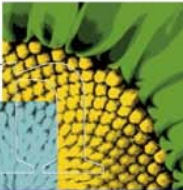
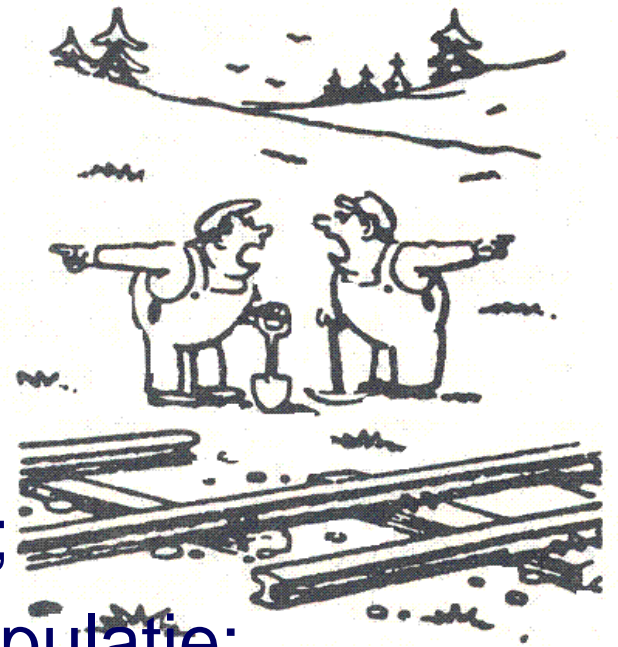
Inspectie

Realisatie
•CKS
•BPV
•850 uur
•Kwaliteit examens

Comply or explain

Realiteit 1.

- Vergrijzend docentencorps;
- 4^e structuurwijziging in 15 jaar;
- Snel veranderende leerling-populatie;
- Docentbeeld van kwaliteit komt niet overeen met politiek beeld van onderwijskwaliteit;
- Groeiende weerstand tegen opgelegde 'competenties' en administratieplicht;
- Weinig communicatie met docenten over oplossing(en).

Realiteit 2004 - 2005

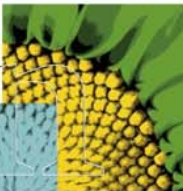
- 1^e volledige jaar KCE
- Landelijk 2 instellingen (1 ROC en 1 AOC) volledig voldoende verklaring
- AOC's gemiddeld duidelijk minder resultaat dan ROC's
- Ministerie LNV stelt eisen en faciliteert
- Kiem voor Actieplan Examinering AOC Raad (afstemming Groene Standaard en Phoenix)

Realiteit 2006

Invoering 8 KCE-standaarden:

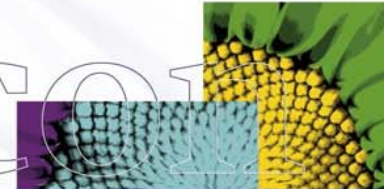
- Tevredenheid Bedrijfsleven (1) en Deelnemers (2)
- Deskundigheid (3)
- Kwaliteit examenproducten (4 en 5)
- Proces (6) en de borging (7) ervan;
- Wettelijke vereisten (8)

6 Processtandaarden en
'slechts' 2 Productstandaarden

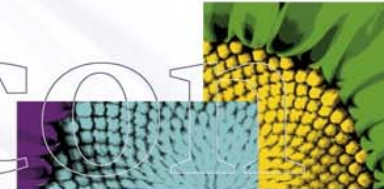
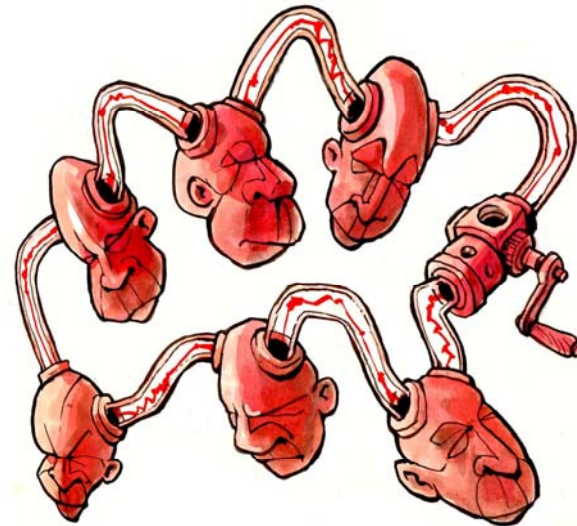
Strategische keuze

- Driedeling van onderwijs **bedrijf**:
  - Toelating – onderwijs - examen
- Toelating en Examinering strak en compact organiseren met specialisten, Onderwijs geleidelijk laten ontwikkelen;
- Vanuit nieuwe, goedgekeurde examens bewijs als instelling zelf produceren dat de onderwijsverandering realiseerbaar is;
- Koplopers de kans geven / excelleren mag.

Ontwikkeling kwaliteit examinering

1. Visie
2. Beleid
3. Werkwijze
4. Producten
5. Bemensing
6. Implementatie
7. Evaluatie

1. Visie

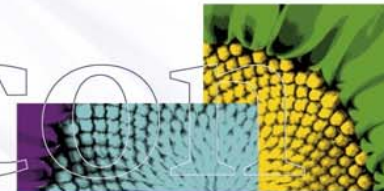
- Ieder AOC (en zeker Helicon) wil verantwoordelijk zijn voor eigen onderwijs en examensysteem;
- Leerling centraal;
- Maximale aandacht voor onderwijs;
- Actieve beperking bureaucratische last;
- Externe deskundigheid actief inzetten.

2. Beleid

- Strikte scheiding intake, onderwijs en examinering;
- 1 examen per kwalificatiedossier, zowel voor BOL als BBL als bedrijfsopleiding voor **alle vestigingen en opleidingen**;
- Specialisatie in taken;
  - Constructeur / vaststeller / assessor
- Proeve is bekend aan het begin van het opleidingstraject.

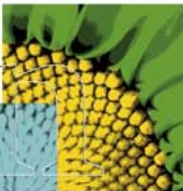
3. Werkwijze

- CvB stelt beleid op en faciliteert;
- Ontwikkeling kwaliteitsmanagement voor de gehele organisatie;
- Afstemming met de vestigingen;
- Centrale productie van examenproducten;
- Training en certificering centraal geregeld;
- Verantwoording naar externen centraal.

4. Producten

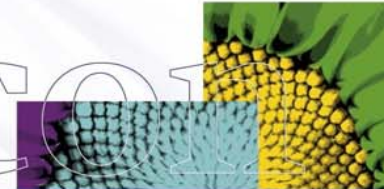
- Procedures en instructies
- Proeven van bekwaamheid
- Informatie voor:
  - Examenkandidaten
  - Gecommitteerden
  - Praktijkopleiders
- Trainingsprogramma's
- Evaluaties
- Audits

5. Bemensing

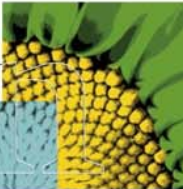
Voorbeeld Helicon Opleidingen:

- 300 assessoren getraind waarvan 180 gecertificeerd
- > 200 gecommitteerden (bedrijfsassessoren geïnformeerd)
- 8 constructeurs / vaststellers
- 1 secretaris / vestiging + administratie
- 3 beleidsmedewerkers centraal
- Externe trainingsorganisatie
- Extern certificeringsbedrijf

6. Implementatie

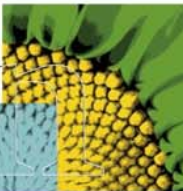
- Overleg secretarissen m.b.t. organisatie
- Overleg docenten, vertaling kwalificatiedossiers naar normenset
- CvB controleert:
  - 2005-2006 alleen vastgestelde proeven
  - + 2006-2007 alleen getrainde assessoren
  - + 2007-2008 alleen gecertificeerde assessoren
  - + 2008-2009 uitwisseling assessoren tussen vestigingen
- Sanctie: het niet ondertekenen van diploma's door het CvB

7. Evaluatie

Tempoverschil tussen AOC's / overall verbetering.

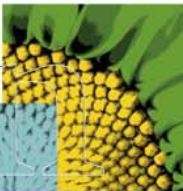
- Specialisatie werkt;
- Verandering kost pijn en moeite, onderschat niet het verlies wat docenten ervaren;
- Kwaliteitsbeeld docent is nog steeds gericht op leerling en individuele benadering;
- Kwaliteitsbeeld inspectie is gericht op administratie + organisatie + strikte uitvoering;
- Inspiratie + communicatie + transpiratie noodzakelijk, vier de successen.

Realiteit 2007 - 2008

KCE wordt vervangen door Inspectie:

- 8 Standaarden blijven, dreiging slaat om in constateren;
- 8 Standaarden blijven, cesuur komt hoger te liggen;
- Deskundigheid aantoonbaar
- Inspectie kondigt integraal toezicht onderwijs en examinering aan
- EVC wordt onderzocht door Inspectie.

Wat vinden anderen ervan?

KCE en Inspectie:

Standaardisatie als aanbeveling in
toezichtskader examinering

MBO Raad

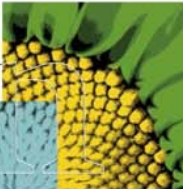
AOC's voorbeeld voor het MBO-veld

KCE

helder proces, deskundige functionarissen

Inspectie

'zeer transparant systeem'

Competentiegerichte Kwalificatiestructuur in SHL-format

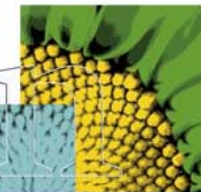
- Uniform format voor alle ROC- en AOC-opleidingen
- Indeling in kerntaken en werkprocessen
- 25 SHL Competenties verweven in de kerntaken en werkprocessen via een matrix
- Invoering extra eisen door overheid:
  - Leren, Loopbaan & Burgerschap
  - Talen
  - Rekenen

Kwalificatiedossier

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.1	X		X					X
1.2	X				X			X
1.3				X			X	

	A	B	C	D	E	F	G	H
2.1					X			
2.2	X		X		X			
2.3					X		X	

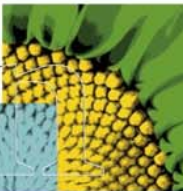
	A	B	C	D	E	F	G	H
3.1								X
3.2								X
3.3	X		X		X		X	

Examenvarianten

Keuze voor Eenheid:

- Kruispunt werkproces + competentie
- Werkproces
- Competentie
- Kerntaak (voorkeur KCE en Inspectie)
- Kwalificatiedossier

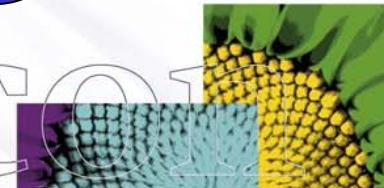

Portfolio

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.1	X		X					X
1.2	X				X			X
1.3				X			X	

	A	B	C	D	E	F	G	H
2.1					X			
2.2	X		X		X			
2.3					X		X	

	A	B	C	D	E	F	G	H
3.1								X
3.2								X
3.3	X		X		X		X	

Spanning

- Opbouw portfolio vanaf begin opleiding en vereist eindniveau;
- Totaal van (kleine) prestaties dekt kwalificatiedossier;
- Alle prestaties wegen mee
- Kwaliteitsbewaking opdrachten en normering?
- Integrale beoordeling mogelijk van competent gedrag ?
- Alle prestaties onder assessmentcondities?

Werkproces

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.1	X		X					X
1.2	X				X			X
1.3				X			X	

	A	B	C	D	E	F	G	H
2.1					X			
2.2	X		X		X			
2.3					X		X	

	A	B	C	D	E	F	G	H
3.1								X
3.2								X
3.3	X		X		X		X	

Competentie

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.1	X		X					X
1.2	X				X			X
1.3				X			X	

	A	B	C	D	E	F	G	H
2.1					X			
2.2	X		X		X			
2.3					X		X	

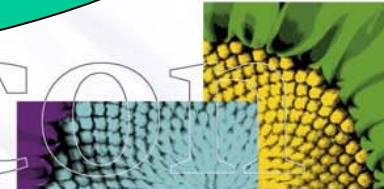
	A	B	C	D	E	F	G	H
3.1								X
3.2								X
3.3	X		X		X		X	

Kerntaak

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.1	X		X					X
1.2	X				X			X
1.3				X			X	

	A	B	C	D	E	F	G	H
2.1					X			
2.2	X		X		X			
2.3					X		X	

	A	B	C	D	E	F	G	H
3.1								X
3.2								X
3.3	X		X		X		X	

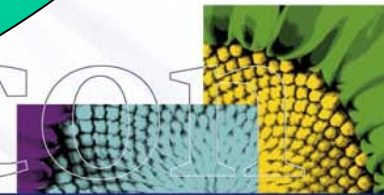

Kwalificatiedossier

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.1	X		X					X
1.2	X				X			X
1.3				X			X	

	A	B	C	D	E	F	G	H
2.1					X			
2.2	X		X		X			
2.3					X		X	

	A	B	C	D	E	F	G	H
3.1								X
3.2								X
3.3	X		X		X		X	

100% DEKKING PER EXAMEN ?

100% RAKEN PER KANDIDAAT ?

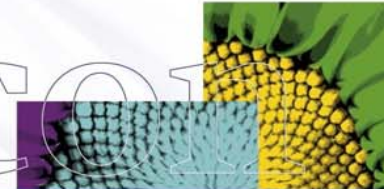
100% VOLDOENDE VOOR ALLES ?

Keuze

- Portfolio examinering;
  - Docentvertrouwen
  - Integratie onderwijs en beoordeling

OF

- Praktische compacte examenorganisatie
  - Vele onderwijsroutes – 1 examen
  - Verantwoording geregeld, bewijslast i.p.v. vertrouwen

Ervaring AOC's

- 8 standaarden Inspectie vragen nog steeds strakke organisatie, rapportage en controle
- Afwijking op procedures worden opgemerkt en gerapporteerd
- Inspectie communiceert correct maar blijft in 'low trust' hoek;
- Nieuw toezichtskader in 08-09 aangekondigd
- Streef naar 1 proeve per kerntaak, liever nog 1 proeve per kwalificatiedossier.

Vervolg Actieplan Examinering

- Examenprofiel SAMEN ontwikkelen
- Beperk actief:
  - Aantal kwalificatiestructuren tot 1
  - Aantal proeven / opleiding
- Werk waar mogelijk samen;
- Evalueer jaarlijks constructief en doe er iets mee;
- Zoek uitwisseling op waar het kan.

